

Beszélgetés Borbás Károllyal, a Várpalotai Bányász Kórus érdeméremmel kitüntetett karnagyával

Több mint 25 éve vezeti a kórust

Várpalota kulturális és oktatási életében, a lakosság érdekében és javára kifejtett kiemelkedő tevékenysége elismeréseként Várpalota városért érdemérem kitüntetést vehetett át a XXXII. Várpalotai Napok megnyitóján *Borbás Károly*. A karnaggal többek között a zenei pályaválasztásáról, élete fő állomásairól, az általa vezetett Bányász- és Tinódi-kórusról beszélgettünk, de szó esett a családjáról és hobbjáról is.

– Már a nagypapám is Várpalotán született, ő is Károly volt, mint az édesapám. Apai nagymamám pedig ötvenéves korában, a református templomban lévő kántorhiány miatt tanult meg orgonálni – mesél a felmenőiről kezdésként Borbás Károly, aki zeneiskolai tanulmányait második osztályos korában kezdte el.

– Az előkészítő elvégzését követően a szülei a bátyám után zongorára írtak be. Akkoriban elég nagy volt a tanárihiány, ennek következtében gyakran cserélődtek a tanítók. Mindenki másképp tanította a kéztartást és az egyéb fontos technikákat. El is vette a kedvem már az első év a zenetanulástól. Úgy döntöttem, hogy a következő tanévben már nem fogom folytatni, csak hogy a városban akkoriban toboroztak tagokat az ifjúzász fúvószenekarba. Bizsi néni, harmadik-negyedik osztályos tanítóm szorgalmazására társaimmal jelentkeztem a zenekarba és elkezdtem trombitálni – idézi fel mosolyogva a kezdeteket Borbás Károly, aki olyan szépen haladt a hangszer-tanulásban, hogy kis időn belül a zenekarban az első szárnycsatorna lett. Az általános iskolai évek végén pedig felvetődött benne, hogy zenei pályán folytassa tanulmányait. Viszont felmentést kért szolfézsából, aztán a sors fintoraként később szolfézs-tanár lett.

– A zenei pályára való bejutáshoz nagy szükségem volt a szolfézs ismeretekre, úgy hogy egy igen erős csapatba, Csöpi néni felvételiző csoportjába kerültem. A felvételit ennek köszönhetően sikeresen teljesítettem. A felkészítő év idején a Thuri György Gimnázium kémia tagozatán tanultam, majd a Szombathelyi Zeneművészeti Szakközépiskola trombita szakán folytattam tanulmányaim. Ott is érettségiztem – tudtuk meg a zenetanártól, akiről középiskolai évei alatt derült ki,

hogy az úgynevezett ansatz beállításával problémák vannak.

– Négy trombitatanárom volt, ám közülük egy sem volt trombitás, csak tanították a hangszer-t. Nem biztos, hogy ennek köszönhető, de tény, hogy nem állítottak a szájtartásomra. A konzíban viszont közölték: egy bizonyos szintig nagyon jól el lehet jutni ily módon is, de azután nincs fejlődés. Így az a tervem, hogy trombitatanár legyek, teljesen romba dönt – tudtuk meg Károlytól, akinek egy középiskolai élmény segített túljutni a nehézségeken.

– Deáky István keze alatt egy kamarakórusban énekeltem, s ez olyan élményeket nyújtott, hogy most is beleborzongok, ha rá gondolok. Az ő inspirálására úgy gondoltam, megpróbálom a szolfézs szakot. Így megint az erősebb tudásúak közé kerültem, hogy fel tudjak zárkózni – meséli a karnagy, akinek fáradósait végül siker koronázta, s felvételt nyert a Debreceni Egyetem Zeneművészeti Karának szolfézs szakára.

– Debreceni tanulmányaim alatt már tanítottam és vezettem egy kórust is. A kórusvezetés iránti érdeklődés egyébként mindig bennem volt. Az egyetem befejeztével aztán hazatértem, s Csöpi néni invitálására a várpalotai zeneiskolában kezdtem el tanítani – gondol vissza pályafutásának kezdetére Borbás Károly, majd hozzáteszi, időnként egy-egy mű vezénylésére is felkérte egykori tanítványát a mentor, Csöpi néni.

– 1991-ben, amikor Csöpi néni felhagyott a kórusvezetéssel, engem javasoltak az utódjának. A városvezetés és a dalkör is elfogadott, így most már 26. éve vezetem a Bányász Kórust – meséli büszkén az érdeméremmel kitüntetett Borbás Károly, aki a zeneiskola gimnáziummal való egyesítése óta intézményegység-vezető-helyettesi feladatokat is ellát, illetve óraadóként Székesfehérváron is dolgozik.

A karnagyot a kórus sikereiről, szerepléseiről is kérdeztük.

– A minősítésben szépen haladtunk felfelé, eljutottunk a hangversenykórus cum laude díjig, ami amatőr szinten az egyik legmagasabbnak számít. Büszké vagyok külhoni fellépéseinkre is. A székelyudvarhelyi Balázs Ferenc Kórusal immár 20 éve rendszeresen járunk egymáshoz fellépni, de a finnországi Imatra városában működő társasággal is jó kapcsolatot ápolunk, ahogy wolsbergi barátainkkal is. Emellett több ízben sikerrel szerepeltünk Lengyel- és Olaszországban – meséli Károly, akinek karnagyként feladata a hangversenyek műsorának összeállítása, amely rengeteg háttér munkával jár.

– Természetesen szoktam ötleteket kapni a kórustagoktól. Sokak kérése, hogy több legyen a magyar nyelvű darab, de én annak a híve vagyok, hogy amilyen nyelven írták a művet, azon szólaljon meg. Arra azért mindig próbálok figyelni, hogy minden koncert változatos legyen. Vallom, fontos, hogy a kórus előtt legyenek célok, hogy legyen fejlődés. Mi egy amatőr dalkör vagyunk, el kell fogadnunk, hogy különböző tudású emberek vannak nálunk. Büszke vagyok arra, hogy a város énektanáraiból sokat meg tudunk tartani, ők komoly húzóerőt jelentenek. Karnagyként fontos még az emberek lelkeivel is foglalkozni, ahhoz, hogy ilyen stabil lábakon álló kórus maradjunk – állítja Borbás Károly, aki nagyon hálás a kórus elnökének, *Somogyi Lászlónak*, hiszen a szervezéssel kapcsolatos dolgokat ő intézi.

Borbás Károly egy másik csoportot, a nyolc főből álló Tinódi Kamarakórust is vezeti.

– A zeneiskolában szoktunk adni tanári koncerteket, s felmerült, hogy legyen egy tanárokból álló kórusunk. Öten az intézmény tanárai vagyunk, egy fő a társintézmény, a Bán Aladár Általános Iskola előkészítő csoportjának tanára, s velünk énekel az egyik zeneiskola tanítványunk édesapja is. Igyekszünk arra törekedni, hogy ne ugyanazokat a műveket dolgozzuk fel, mint a Bányász-kórus. A két csoportnak egyébként október 30-án, a reformáció 500. évfordulója kapcsán lesz egy közös hangversenye is – tudtuk meg Károlytól, akivel családjáról is beszélgettünk. Felesége, *Borbásné Gazdag Gabriella* a veszprémi Gizzella Nőiakar karnagya.

– Kölcsönösen tudunk segíteni egymásnak. Ez nem azt jelenti, hogy az egyikünk jobb lenne

a másikkal, hanem azt, hogy a külső fül mást hall meg. Van két csodálatos gyermekünk, akik életében szintén fontos szerepet játszik a zene. Péter gyermekünk éppen most készül egy országos trombitaverseny selejtezőjére. Kata lányunk zongorázott, a hangszeres zenét abbahagyta, de műkedvelőként változatlanul szereti a zenét – meséli büszkén Károly.

A kitüntetett karnagy zárás-képp a hobbjáról is mesélt. Ugyan mindennapjait a zene tölti ki, ám úgy tartja, hogy fontos az ember életében az étkezésen, pihenésen túl a testmozgás is. Csapatjátékosnak vallja magát, akiben benne van a játékszellem. Igyekszik időt szánni a sportra, van, amikor fiával együtt mennek futballozni, de a családdal is szívesen túráznak, kirándulnak. NKA